

PROGRAMIRODA

H-1112 BUDAPEST, Budaörsi út 45.
Telefon: (36 1) 309-2627
www.gyerekesely.hu

A Sásdi kistérség helyzetelemzésének összegzése

A Dél-Dunántúli régióban elhelyezkedő, Baranya megyei Sásdi Kistérség jellegzetes aprófalvas szerkezetű kistérség: a 27 településből 21 településen a lakosságszám nem éri el az 500 főt. A lakónépesség száma az elmúlt két évtizedekben 10%-kal csökkent, jelenleg alig haladja meg a 14 ezer főt. A gyerekes családok közül a magas szegénységi kockázatú egyszülős családok aránya 10% körül mozog. A három és többgyerekes családok aránya meghaladja a 20%-ot, a foglalkoztatott nélküli gyerekes háztartások gyakorisága csaknem kétszerese az országos átlagnak (34%), és 40% a roma családok aránya. A települések negyedére az alacsony isolázottságú és rossz munkaerő-piaci adottságokkal rendelkező lakosság 50%-ot meghaladó aránya jellemző.

A térség gazdaságának legfőbb jellemzője, hogy dominálnak a hagyományos ágazatok, miközben a szolgáltatásban alkalmazottak száma messze elmarad nem csupán az országos, de a megyei átlagtól is. A foglalkozási átrétegződés az országos ütemtől elmaradó intenzitással megy végbe. Fokozatosan nő a második és a harmadik szektorban dolgozók aránya. Párhuzamosan azonban a foglalkoztatottak száma valamennyi szektorban csökkenést mutat.

A gyereket nevelő háztartások relatív szegénységi rátája kétszerese az országos átlagnak, meghaladja a 40%-ot. A háttérben a lakosság alacsony iskolai végzettsége, az országos jellemzőkhöz képest nagyon kedvezőtlen munkaerő-piaci folyamatok, valamint a szegregálódó települések problémáinak halmozódása állnak.

A kistérségben a foglalkoztatottsági ráta nem éri el az 50%-ot, a munkanélküliségi ráta meghaladja a 15%-ot, a gyerekes háztartások harmadában nincs foglalkoztatott felnőtt. A közoktatási intézményekben nevelkedő, tanuló gyerekek megközelítőleg 60%-a hátrányos helyzetű, 30%-a halmozottan hátrányos helyzetű. A sajátos nevelési igényű tanulók közel 10%-os aránya is meghaladja az országos átlagot.

Ezek között a feltételek között a szülők foglalkoztatási, a családok lakhatási helyzetének javításával párhuzamosan kiemelten fontos a gyerekeknek és a gyerekes családoknak nyújtott szolgáltatások mennyiségi, minőségi és tartalmi fejlesztése. A hazai közszolgáltatás-szervezési rendszerben egy ilyen szerkezetű kistérség eleve hátrányokkal indul. Az egy szakmai dolgozóra eső létszámok – néhány óvoda, és kis mértékben a gyerekjóléti szolgálat kivételével – hivatalosan nem érik el a felső korlátokat – ugyanakkor (a „sok település kevés lakos” helyzet következtében) a humán ágazatokban dolgozók több településen és településenként kis óraszámokban tevékenykednek, az utazások csökkentik a gondozásra, a személyes találkozásokra fordítható időt, a szakmaközi együttműködés és így a humán erőforrások hatékonyabb hasznosítása is szinte lehetetlenné válik.

Amennyiben a szabályozási és finanszírozási környezet nem változik, akkor a Sásdi kistérség számára is az egyetlen út valamennyi szolgáltatás, ellátás esetében a mikrotérségi, de még inkább a kistérségi működtetésű ellátásszervezés racionalitásához igazodva a szükségletekkel való mennyiségi és tartalmi összhang megteremtése. A jelenleg is kistérségi szinten szervezett szociális szolgáltatások és gyermekjóléti ellátások mellett idetartozik a közoktatás, az egészségügy és a foglalkoztatás(szervezés) kérdése is. A másik alapvető szükséglet a

PROGRAMIRODA

H-1112 BUDAPEST, Budaörsi út 45.
Telefon: (36 1) 309-2627
www.gyerekesely.hu

szemlélet-változtatás. Jelenti ez a közoktatási intézményekben alkalmazható új pedagógiai formákat, a közösség(fejlesztés)i szemléletű szociális munkát, a humán ágazatokban dolgozók közötti együttműködések rutinszerűvé válását, az interprofesszionális megközelítést az összetett problémákra; s minden esetben a térségben élők esélyeinek javítását, a szegregáció oldását előtérbe helyező és stratégiáját annak megfelelően alakító helyi közpolitikát.